1.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan arvonlisäverolain (1501/1993) 18 c §:n 2 momentin 1 kohta, 19 b §, 26 h §:n 2 momentin 1 kohta, 60 b §, 69 m §:n 1 momentin 3 kohta, 133 k § ja sen edellä oleva väliotsikko, 133 l §:n 1 momentti, 2 momentin 3 kohta, 3 momentti ja 4 momentin 3 kohta, 133 o §:n 2 momentin 2 kohdan b ja c alakohta ja 3 momenttiin 1 kohdan a ja b alakohta, 134 §:n 3 momentti ja 137 a §,

sellaisina kuin ne ovat, 18 c §:n 2 momentin 1 kohta ja 26 h §:n 2 momentin 1 kohta laissa 1113/2019 sekä 19 b ja 60 b §, 69 m §:n 1 momentin 3 kohta, 133 k § ja sen edellä oleva väliotsikko, 133 l §:n 1 momentti, 2 momentin 3 kohta, 3 momentti ja 4 momentin 3 kohta, 133 o §:n 2 momentin 2 kohdan b ja c alakohta ja 3 momenttiin 1 kohdan a ja b alakohta, 134 §:n 3 momentti ja 137 a § laissa 387/2021, sekä

lisätään 69 m §:ään, sellaisena kuin se on laissa 387/2021, uusi 4 momentti, 133 l §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 387/2021, uusi 4 kohta ja pykälän 4 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 387/2021, uusi 4 kohta, 133 o §:ään, sellaisena kuin se on laissa 387/2021, uusi 2 momentin 2 kohdan d alakohta, 133 r §:ään, sellaisena kuin se on laissa 387/2021, uusi 4 momentti ja lakiin uusi 137 b § seuraavasti:

Yhteisön sisäistä tavaroiden etämyyntiä, eräitä jäsenvaltion sisäisiä tavaroiden myyntejä ja Yhteisöön sijoittautuneiden verovelvollisten myymiä palveluita koskeva erityisjärjestelmä

133 k §

Verovelvollisella on oikeus käyttää tässä pykälässä ja 133 l–133 q §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää, jos:

1) verovelvollinen harjoittaa Yhteisön sisäistä tavaroiden etämyyntiä;

2) verovelvollinen mahdollistaa tavaroiden myynnin 19 b §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla ja tavaroiden kuljetus alkaa ja päättyy samassa jäsenvaltiossa;

3) 133 l §:n 1 momentissa tarkoitettu, mainitun pykälän 4 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun kulutusjäsenvaltioon sijoittautumaton verovelvollinen, jolla on liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Yhteisössä, myy palveluja muulle kuin elinkeinonharjoittajalle; tai

4) 133 l §:n 1 momentissa tarkoitettu, mainitun pykälän 4 momentin 4 kohdassa tarkoitettuun kulutusjäsenvaltioon sijoittautumaton verovelvollinen luovuttaa sähköä, Yhteisön alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavaa kaasua tai lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavaa lämpö- tai jäähdytysenergiaa.

133 l §

Kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jolla ei ole liiketoiminnan kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa kulutusjäsenvaltiossa.

Edellä 133 k §:ssä tarkoitettua erityisjärjestelmää sovellettaessa *tunnistamisjäsenvaltiolla* tarkoitetaan:

— —

3) jäsenvaltiota, jossa tavaroiden kuljetus alkaa ja jossa verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää, silloin kun verovelvollisen liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisössä eikä hänellä ole kiinteitä toimipaikkoja Yhteisössä;

4) jäsenvaltiota, jossa tavaran luovutus arvonlisäverodirektiivin 39 artiklan mukaan tapahtuu ja jossa verovelvollinen ilmoittaa käyttävänsä tätä erityisjärjestelmää, silloin kun verovelvollisen liiketoiminnan kotipaikka ei ole Yhteisössä eikä hänellä ole kiinteitä toimipaikkoja Yhteisössä.

Jos verovelvollinen on 2 momentin 2–4 kohdan perusteella valinnut tunnistamisjäsenvaltionsa useammasta vaihtoehdosta, valintaa sovelletaan ainakin kyseisen kalenterivuoden ja kahden seuraavan kalenterivuoden ajan.

Tätä erityisjärjestelmää koskevia säännöksiä sovellettaessa *kulutusjäsenvaltiolla* tarkoitetaan:

— —

3) jäsenvaltiota, jossa tavaroiden kuljetus alkaa ja päättyy, jos verovelvollinen on mahdollistanut tavaroiden myynnin 19 b §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla;

4) jäsenvaltiota, jossa tavaran luovutus arvonlisäverodirektiivin 39 artiklan mukaan tapahtuu, jos tavaran ostajana on yksityishenkilö, elinkeinonharjoittaja, jonka toiminta ei sen omassa maassa miltään osin oikeuta vähennykseen tai palautukseen, oikeushenkilö, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, taikka elinkeinonharjoittaja, johon sovelletaan sen omassa maassa alkutuotannon vakiokantahyvitysmenettelyä ja ostajana olevan muun kuin yksityishenkilön hankinta ei tämän lain 26 c §:n 2 ja 3 momentin ja 26 f §:n tai niitä vastaavien toisen jäsenvaltion säännösten mukaan muodosta yhteisöhankintaa.

133 o §

— —

Veroilmoituksessa on ilmoitettava:

— —

2) eriteltynä kunkin sellaisen kulutusjäsenvaltion osalta, jossa veroa on suoritettava, myyntien kokonaisarvo ilman veron osuutta, vastaava veron määrä verokannoittain, sovellettavat verokannat ja verojen yhteismäärä seuraavien erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien, verokauden aikana suoritettujen myyntien osalta:

— —

b) myynnin mahdollistavan verovelvollisen suorittamaksi 19 b §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti katsottavat tavaroiden myynnit, joissa tavaroiden kuljetus alkaa ja päättyy samassa jäsenvaltiossa; ~~ja~~

c) palvelujen myynnit; ja

d) sähkön, Yhteisön alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun tai lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö- tai jäähdytysenergian myynnit.

— —

Jos tavarat luovutetaan ilman kuljettamista muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa tai tavaroiden kuljetus alkaa muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa, veroilmoituksessa on sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, ilmoitettava kulutusjäsenvaltioittain:

1) eriteltynä kunkin sellaisen jäsenvaltion osalta, jossa tavaroiden kuljetus alkaa tai luovutus tapahtuu, myyntien kokonaisarvo ilman veron osuutta, vastaava veron määrä verokannoittain, sovellettavat verokannat ja verojen yhteismäärä seuraavien erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien, verokauden aikana suoritettujen myyntien osalta:

a) Yhteisön sisäiset tavaroiden etämyynnit, lukuun ottamatta 19 b §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja myynnin mahdollistavan elinkeinonharjoittajan suorittamia myyntejä;

b) myynnin mahdollistavan verovelvollisen suorittamat 19 b §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetut Yhteisön sisäiset tavaroiden etämyynnit sekä sellaiset tavaroiden myynnit, joissa tavaroiden kuljetus alkaa ja päättyy samassa jäsenvaltiossa;

c) sähkön, Yhteisön alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettavan kaasun tai lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettavan lämpö- tai jäähdytysenergian myynnit;

2) 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen myyntien osalta kunkin sellaisen jäsenvaltion, josta tavaroiden kuljetus alkaa, antama yksilöllinen arvonlisäverotunniste tai muu verotunniste;

3) 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen myyntien osalta kunkin sellaisen jäsenvaltion, josta tavaroiden kuljetus alkaa, antama yksilöllinen arvonlisäverotunniste tai muu verotunniste, jos sellainen on;

4) 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen myyntien osalta kunkin sellaisen jäsenvaltion, jossa tavaroita luovutetaan, antama yksilöllinen arvonlisäverotunniste tai muu verotunniste, jos sellainen on.

Perustelut:

Direktiivin mukaan unionin järjestelmässä palvelujen myyntejä muille kuin elinkeinonharjoittajille voivat ilmoittaa ainoastaan sellaiset kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattomat verovelvolliset, joilla on liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Yhteisössä. Digiajan arvonlisäverodirektiivi ei muuttanut palvelujen myyjien sijoittautumispaikalle asetettuja edellytyksiä. Koska 133 l §:n 1 momentissa olevaa kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattoman verovelvollisen käsitettä kuitenkin ehdotetaan muutettavaksi jäljempänä selostetuin tavoin, olisi palvelukauppaa koskevaa 133 k §:n 3 kohtaa tarkistettava. Kyseiseen kohtaan lisättäisiin edellytys siitä, että palveluja muille kuin elinkeinonharjoittajille myyvällä kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattomalla myyjällä on oltava liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Yhteisössä. Täsmennetyn säännöksen soveltamisala vastaisi nykyistä oikeustilaa ja direktiivin sääntelyä.

Digiajan arvonlisäverodirektiivissä unionin järjestelmän soveltamisalaa laajennettiin siten, että järjestelmässä on mahdollista ilmoittaa sähkön sekä verkon kautta myytävän kaasun ja lämpö- tai jäähdytysenergian myynnit kuluttajille silloin, kun myyjä ei ole sijoittautunut verotusvaltioon. Unionin järjestelmää voi käyttää kyseisten myyntien ilmoittamiseen riippumatta siitä, onko myyjällä liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Yhteisön alueella. Soveltamisalan laajentamisesta säädettäisiin ehdotetussa 133 k §:n 4 kohdassa, jossa viitattaisiin 133 l §:n 1 momentissa olevaan kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattoman verovelvollisen käsitteeseen. Nykyisin 133 l §:n 1 momentissa

kulutusjäsenvaltioon sijoittautumaton verovelvollinen on määritelty siten, että kyseisellä verovelvollisella on oltava liiketoiminnan kotipaikka tai kiinteä toimipaikka Yhteisössä, mutta ei liiketoiminnan kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa kulutusjäsenvaltiossa. Koska unionin järjestelmän soveltamisalan laajennuksen tulisi digiajan arvonlisäverodirektiivin mukaan kattaa sähkön ja muiden edellä mainittujen energiahyödykkeiden osalta myös Yhteisöön sijoittautumattomat myyjät, arvonlisäverolain 133 l §:n 1 momentissa olevaa kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattoman verovelvollisen käsitettä ehdotetaan laajennettavaksi. Käsitettä laajennettaisiin siten, että kulutusjäsenvaltioon sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitettaisiin elinkeinonharjoittajaa, jolla ei ole liiketoiminnan kotipaikkaa tai kiinteää toimipaikkaa kulutusjäsenvaltiossa. Jatkossa käsite kattaisi näiden myyntien osalta siten myös Yhteisön ulkopuolelle sijoittautuneet elinkeinonharjoittajat.

Arvonlisäverolain 133 k §:n edellä olevaa väliotsikkoa tarkistettaisiin järjestelmän laajennettua soveltamisalaa vastaavaksi.

Arvonlisäverolain 133 l §:n 2 momentin 4 kohdan sanamuotoa täsmennettäisiin ja yhdenmukaistettaisiin nykyistä 2 momentin 2 ja 3 kohtaa vastaavasti.

Lisäksi arvonlisäverolain 133 o §:ään, jossa säädetään unionin järjestelmässä annettavasta veroilmoituksesta, tehtäisiin erityisjärjestelmän soveltamisalan laajentamisen edellyttämät lisäykset.

Edellä mainitut muutosehdotukset on luonnosteltu edelle muutosmerkinnöin HE-luonnoksen säädöstekstiin.